

Lefel 2 Dyfarniad mewn Sgiliau Barista (7102-53)

Llawlyfr cymwysterau i ganolfannau
500/7960/8

www.cityandguilds.com
Awst 2022
Fersiwn 2.3 (Awst 2022)

Ynglŷn â City & Guilds

City & Guilds yw prif ddarparwr cymwysterau galwedigaethol y DU, gan gynnig dros 500 o ddyfarniadau ar draws ystod eang o ddiwydiannau, gan symud ymlaen o lefel mynediad i'r lefelau uchaf o gyflawniad proffesiynol. Gyda mwy na 8500 o ganolfannau mewn 100 o wledydd, mae cyflogwyr ledled y byd yn cydnabod City & Guilds am ddarparu cymwysterau sy'n cynnig prawf o'r sgiliau sydd eu hangen arnynt i wneud y gwaith.

Grŵp City & Guilds

Mae Grŵp City & Guilds yn cynnwys City & Guilds, ILM (Sefydliad Arweinyddiaeth a Rheolaeth) sy'n cynnig cymwysterau rheolaeth, deunyddiau dysgu a gwasanaethau aelodaeth, City & Guilds NPTC (sy'n cynnig cymwysterau tir a gwasanaethau aelodaeth), HAB City & Guilds (y Corff Dyfarnu Lletygwrch) a Chanolfan Datblygu Sgiliau City & Guilds. Mae City & Guilds hefyd yn rheoli Arholiadau'r Cyngor Peirianeg ar ran y Cyngor Peirianeg.

Cyfleoedd cyfartal

Mae City & Guilds yn llwyr gefnogi'r egwyddor o gyfle cyfartal ac rydym wedi ymrwymo i fodloni'r egwyddor hon yn ein holl weithgareddau a deunydd cyhoeddedig. Mae copi o'n datganiad polisi cyfle cyfartal ar gael ar wefan City & Guilds.

Hawlfraint

Mae cynnwys y ddogfen hon, oni nodir yn wahanol, yn hawlfraint © The City and Guilds of London Institute ac ni ellir ei chopio, ei hatgynhyrchu na'i dosbarthu heb ganiatâd ysgrifenedig ymlaen llaw.

Fodd bynnag, gall canolfannau City & Guilds cymeradwyo ac ymgeiswyr sy'n astudio ar gyfer cymwysterau City & Guilds lungopio'r ddogfen hon yn rhad ac am ddim a/neu gynnwys fersiwn PDF ohoni ar fewnrwyd y ganolfan ar yr amodau canlynol:

- caiff staff canolfannau gopïo'r deunydd yn unig ar gyfer dibenion addysgu ymgeiswyr sy'n gweithio tuag at gymhwyster City & Guilds, neu at ddibenion gweinyddol mewnol
- gall ymgeiswyr gopïo'r deunydd at eu defnydd eu hunain yn unig wrth weithio tuag at gymhwyster City & Guilds

Mae'r *Amodau Copïo Safonol* (sydd i'w gweld ar wefan City & Guilds) hefyd yn berthnasol.

Noder: Nid yw'r Safonau Galwedigaethol Cenedlaethol yn hawlfraint © the City & Guilds of London Institute. Gwiriwch yr amodau ar gyfer eu copïo gyda'r Cyngor Sgiliau Sector perthnasol.

Cyhoeddiadau

Mae cyhoeddiadau City & Guilds ar gael ar wefan City & Guilds neu gan ein hadran Gwerthiant Cyhoeddiadau yn y cyfeiriad isod neu drwy ffonio +44 (0)20 7294 2850 neu ffacsio +44 (0)20 7294 3387.

Gwnaed pob ymdrech i sicrhau bod yr wybodaeth sydd yn y cyhoeddiad hwn yn wir ac yn gywir ar adeg mynd i'r wasg. Fodd bynnag, mae cynnyrch a gwasanaethau City & Guilds yn destun datblygiad a gwelliant parhaus a chedwir hawl i newid cynhyrchion a gwasanaethau o bryd i'w gilydd. Ni all City & Guilds dderbyn atebolrwydd am golled neu ddifrod sy'n deillio o ddefnyddio gwybodaeth yn y cyhoeddiad hwn.

City & Guilds

1 Giltspur Street

Llundain EC1A 9DD

Ffôn +44 (0)20 7294 2800 www.cityandguilds.com

Ffacs +44 (0)20 7294 2400 centresupport@cityandguilds.com

Lefel 2 Dyfarniad mewn Sgiliau Barista (7102-53)

Llawlyfr cymwysterau i ganolfannau

City & Guilds

Sgiliau ar gyfer dyfodol mwy disglair

www.cityandguilds.com

Cynnwys

1	Cyflwyniad i'r cymhwyster	5
2	Gofynion y ganolfan	8
3	Cynllunio a chyflwno'r cwrs	11
4	Asesu	12
5	Unedau	13
Uned 201	Sgiliau Barista	14
Atodiad 1	Perthynas i gymwysterau eraill	21
Atodiad 2	Ffynonellau gwybodaeth gyffredinol	23

City & Guilds

Sgiliau ar gyfer dyfodol mwy disglair

www.cityandguilds.com

1 Cyflwyniad i'r cymhwyster

Mae'r ddogfen hon yn cynnwys y wybodaeth sydd ei hangen ar ganolfannau i gynnig y cymhwyster canlynol:

Teitl a lefel y cymhwyster	Lefel 2 Dyfarniad mewn Sgiliau Barista
Rhif cymhwyster City & Guilds	7102-53
Rhif achredu cymhwyster	500/7960/8
Dyddiad cofrestru olaf	Gweler y Walled Garden /Catalog ar gyfer y cofrestru olaf
Dyddiad ardystio olaf	Gweler y Walled Garden /Catalog ar gyfer yr ardystio olaf
Gwerth credyd y cymhwyster	2
Oriau dysgu dan arweiniad yr cymhwyster	20
CAC	20

Mae'r cymhwyster hwn yn rhoi sgiliau a gwybodaeth arbenigol i ddysgwyr yn un o feysydd twf mawr y diwydiant lletygarwch – y sector diod. Mae'r uned wedi'i hanelu at holl weithredwyr rheng flaen lle mae coffi yn cael ei weini - mae hyn yn cynnwys bariau coffi, tai coffi, caffis, gwestai a bwytai.

Bydd ymgeiswyr yn cael eu cyflwyno i'r ystod lawn o gynhyrchion a ddefnyddir i wneud diodydd. Byddant yn dysgu o ble mae'r cynhyrchion yn dod, a rhai o'r prosesau y maent yn mynd drwyddynt, o dyfu i'r ddiod derfynol. Byddant hefyd yn dysgu pwysigrwydd gofalu am y cynhyrchion er mwyn darparu canlyniad terfynol rhagorol.

Mae'r uned hefyd yn edrych ar yr ystod lawn o offer, yn nodi agweddau diogelwch a sut i weithredu'r offer i ddarparu'r ansawdd diod a ddymunir. Bydd ymgeiswyr yn dod â'r wybodaeth a'r sgiliau a gafwyd at ei gilydd i gynhyrchu diodydd o ansawdd da yn gyson. Bydd ymgeiswyr yn gallu nodi a chywiro problemau wrth iddynt godi.

Mae'r uned yn ymdrin â phwysigrwydd cyflwyno delwedd bersonol gadarnhaol a'r defnydd o dechnegau cyfathrebu effeithiol.

Mae'r uned wedi'i chynllunio i gael ei chymryd fel cymhwyster annibynnol i gynyddu sgiliau a gwybodaeth arbenigol, ond gellir ei chymryd ochr yn ochr â chymwysterau eraill hefyd.

Mae Dysgu Arbenigol (DA/SL) yn cynnig cyfle i bobl ifanc astudio pwnc penodol yn fanylach neu ehangu eu hastudiaethau trwy ddysgu ategol. Mae'r cymhwyster hwn wedi'i gymeradwyo fel DA/SL gan People 1st ac OfQual ar gyfer y Diploma 14-19 mewn Lletygarwch. Mae wedi'i gynllunio ar gyfer:

- ategu prif ddysgu yn y Diploma mewn Lletygarwch
- darparu cefndir eang o ddealltwriaeth o'r sector lletygarwch ac arlwyio a chyflwyniad i'r sgiliau ymarferol a'r wybodaeth sydd eu hangen
- darparu ymwybyddiaeth o'r amrywiaeth o swyddi a lleoliadau gwaith yn y sector lletygarwch ac arlwyio
- galluogi dysgwyr i wneud asesiad gwybodus o'u gallu eu hunain ar gyfer gwaith yn y sector hwn a gwneud penderfyniadau gwybodus am yrfaoedd
- annog dysgwyr i gyrraedd lefel o wybodaeth a sgiliau a fydd yn hwyluso cynnydd i ddysgu galwedigaethol pellach neu i gyflogaeth bosibl yn y sector
- cyflwyno dysgwyr i ddisgyblaeth yr amgylchedd gwaith ac annog agweddau aeddfed at y gymuned yn gyffredinol

- annog dysgwyr i werthfawrogi dysgu parhaus ac aros yn y broses ddysgu
- caniatáu i ddysgwyr ddysgu, datblygu ac ymarfer sgiliau dethol sydd eu hangen ar gyfer mynd yn eu blaen yn y sector
- darparu cyfleoedd i symud ymlaen o fewn y Diploma 14-19 mewn Lletygarwch a chymwysterau cysylltiedig eraill yn y sector.

1.1 Strwythur cymwysterau

Er mwyn ennill y Dyfarniad Lefel 2 mewn Sgiliau Barista, rhaid i ddysgwyr gyflawni'r uned orfodol, cyfanswm o 2 gredyd.

Rhif achredu uned	Rhif uned City & Guilds	Teitl yr uned	Gorfodol/ dewisol ar gyfer cymhwyster llawn	Gwerth credyd	Oriau dysgu dan arweiniad	CAC
J/600/8243	Uned 201	Sgiliau barista	Gorfodol	2	20	20

1.2 Cyfleoedd ar gyfer dilyniant

Ar ôl cwblhau'r cymhwyster hwn, gall ymgeiswyr symud ymlaen i gyflogaeth neu i'r cymwysterau City & Guilds canlynol:

- Lefel 2 Gwasanaeth Bwyd a Diod Proffesiynol
- Lefel 2/3 Diplomau FfCCH/NVQ mewn Lletygarwch
- Lefel 3 Diploma mewn Goruchwylio ac Arwain Lletygarwch (FfCCh/NVQ)
- ILM Cymwysterau goruchwylio a Rheoli

1.3 Deunyddiau cefnogi cymwysterau

Mae City & Guilds hefyd yn darparu'r cyhoeddiadau a'r adnoddau canlynol yn benodol ar gyfer y cymhwyster hwn:

Disgrifiad	Sut i gael mynediad
Pecyn asesu i ganolfannau	EN-02-7102
Deunyddiau hyrwyddo - Taflen Wybodaeth y Ganolfan	www.cityandguilds.com/catering
Ffurflen cymeradwyo llwybr carlam	Gwefan neu'n uniongyrchol gan catering@cityandguilds.com

2 Gofynion y ganolfan

Mae'r adran hon yn amlinellu'r prosesau cymeradwyo i Ganolfannau gynnig y cymhwyster hwn ac unrhyw adnoddau y bydd eu hangen ar y Ganolfan i fod yn eu lle i gynnig y cymwysterau gan gynnwys gofynion penodol ar gyfer cymwysterau ar gyfer staff y Ganolfan.

Canolfannau sydd eisoes yn cynnig cymwysterau City & Guilds yn y maes pwnc hwn

Gall canolfannau sydd wedi'u cymeradwyo i gynnig y cymhwyster City & Guilds Lefel 2 mewn Sgiliau Barista (7102-02) wneud cais am gymeradwyaeth ar gyfer y Dyfarniad Lefel 2 FfCCh newydd mewn Sgiliau Barista (7102-53) gan ddefnyddio'r ffurflen cymeradwyo llwybr cyflym, sydd ar gael o wefan City & Guilds.

Gall canolfannau wneud cais i gynnig y cymhwyster/cymwysterau newydd gan ddefnyddio'r ffurflen llwybr cyflym

- ar yr amod na fu unrhyw newidiadau i'r ffordd y caiff y cymwysterau eu darparu, ac
- os ydynt yn bodloni'r holl feini prawf cymeradwyo a bennir yn nodiadau cyfarwyddyd y ffurflen llwybr cyflym.

Mae cymeradwyaeth llwybr carlam ar gael am 12 mis o lansio'r cymhwyster. Ar ôl y cyfnod hwn, mae'r cymhwyster yn ddarostyngedig i'r Broses Cymeradwyo Cymwysterau **safonol**. Cyfrifoldeb y ganolfan yw sicrhau bod cymeradwyaeth llwybr carlam yn dal i fod yn gyfredol ar adeg y cais.

2.1 Gofynion adnoddau

Adnoddau ffisegol

Rhaid bod gan ganolfannau gyfarpar digonol yn y coleg neu weithle hyfforddi neu weithle i sicrhau bod ymgeiswyr yn cael y cyfle i gwmpasu'r holl weithgareddau ymarferol. Mae'n dderbyniol i ganolfannau ddefnyddio ardaloedd sydd wedi'u dynodi'n arbennig o fewn canolfan ar gyfer yr uned.

Yn benodol, argymhellir bod gan ymgeiswyr fynediad at beiriant espresso a malwr, ac offer arall yn ôl yr angen, er mwyn ymarfer sgiliau cynhyrchu diodydd yn eu hamser eu hunain.

Rhaid i'r offer, y systemau a'r peiriannau fodloni safonau diwydiannol a bod modd eu defnyddio o dan amodau gwaith arferol, er enghraifft, graddnodi a gweithredu offer.

Bydd angen yr offer canlynol ar ganolfannau i gynnig y cymhwyster hwn.

Hanfodol

Mae'n hanfodol bod gan ganolfannau yr offer hwn er mwyn darparu'r cymhwyster:

Cyfarpar	Arweiniad
Peiriant espresso traddodiadol	—
Malwr	—
Peiriant hidlo	—
Ffynhonnell o ddŵr berw	—
Suddiwr trydan	Dylai hyn fod yn fasnachol neu'n lled-fasnachol, e.e. peiriant ffrwythau i sudd
Blendiwr	Dylai hyn fod yn fasnachol, a bod â'r gallu i falu rhew
Offer barista	Gweler isod am fanylion ar yr offer barista

Offer Baristas i ganolfannau

- Cloriannau digidol (yn gallu mesur fesul 0.1g)
- Jwg latte (dau faint, e.e. maint 600ml ac 1l)
- Jwg cloch (dau faint, e.e. maint 600ml ac 1l)
- Gwydryn siot 30ml (x3)
- Tampiwr
- Amserwr siot
- Mast tampio
- Brwsh malwr / brwsh paent
- Brwsh pen grŵp (x3)
- Powdr /tabledi ôl fflysio
- Disg blancio / hidlydd dall
- Thermomedrau jwg llaeth

Dymunol

Argymhellir yr offer yma, ond nid ydynt yn hanfodol i ganolfannau i gyflwyno'r cymhwyster. Fodd bynnag, gweithredu, glanhau a chynnal y peiriannau hyn yw'r canlyniad dysgu allweddol:

Cyfarpar	Arweiniad
Ffa i'r cwpan (awtomatig)	Gellir dysgu gweithrediad y peiriant hwn heb fynediad i'r peiriant, e.e. trwy ddefnyddio rhannau, fel uned pen llaeth, neu drwy gymhorthion gweledol
Bragwr swmp	—
Tywalltwr sudd powlen weledol / tywalltwr sudd wedi'i gymysgu	—
Bwyler dŵr masnachol	—
Peiriant siocled (powdr awtomatig)	Gellir dysgu gweithrediad y peiriant hwn heb fynediad i'r peiriant, e.e. trwy ddefnyddio rhannau, megis cydran hopran ac uned chwipio, neu gan gymhorthion gweledol

Staff y ganolfan

Dylai aseswyr, tiwtoriaid a staff sicrhau ansawdd feddu ar y sgiliau a'r profiad canlynol:

Hanfodol

- Profiad o wneud diodydd espresso i safon masnachol
- profiad gyda diodydd eraill (coffi hidlo, profiad o'r ystod lawn o ddioddydd a the, siocled, sudd, smwddis ac offer cysylltiedig)
- hyfforddiant barista ffurfiol ar lefel ddisgwyliedig y cymhwyster neu'n uwch
- dealltwriaeth o ddatrys problemau sy'n gysylltiedig â chynhyrchu diodydd barista (e.e. crema gwael ar espresso; gwedd llaeth gwael ar cappuccino a café latte; dysgl a chyfwydydd amhriodol wedi'u defnyddio; rhy wan, wedi'i or-ferwi, haenau, amser cynhyrchu anghywir)
- tystiolaeth o brofiad o dechnegau hyfforddi un i un a grŵp

Dymunol

- tystiolaeth o fod wedi gweithio fel barista mewn amgylchedd masnachol.

Gofynion yr asesydd a'r gwiriwr

Er bod unedau'r Asesydd/Dilysydd (A/G / A/V) yn cael eu gwerthfawrogi fel cymwysterau ar gyfer staff y ganolfan, nid ydynt yn ofynnol ar gyfer y cymhwyster ar hyn o bryd.

Datblygiad proffesiynol parhaus (DPP / CPD)

Disgwylir i ganolfannau gefnogi eu staff i sicrhau bod eu gwybodaeth am y maes galwedigaethol ac arfer gorau wrth gyflwyno, mentora, asesu a gwirio yn parhau'n gyfredol, ac yn ystyried unrhyw ddatblygiadau cenedlaethol neu ddeddfwriaethol.

2.2 Gofynion mynediad ymgeiswyr

Ni ddylid cofrestru ymgeiswyr ar gyfer cymhwyster o'r un math, cynnwys a lefel unrhyw gymhwyster sydd ganddynt eisoes.

Nid oes unrhyw ofynion mynediad ffurfiol ar gyfer ymgeiswyr sy'n ymgymryd â'r cymhwyster hwn. Fodd bynnag, rhaid i ganolfannau sicrhau bod gan ymgeiswyr y potensial a'r cyfle i ennill y cymhwyster yn llwyddiannus.

3 Cynllunio a chyflwyno'r cwrs

3.1 Asesiad cychwynnol ac ymsefydlu

Bydd angen i ganolfannau wneud asesiad cychwynnol o bob ymgeisydd cyn dechrau eu rhaglen er mwyn sicrhau eu bod yn cael eu cofrestru ar gyfer math a lefel briodol o gymhwyster.

Dylai'r asesiad cychwynnol nodi:

- unrhyw anghenion hyfforddi penodol sydd gan yr ymgeisydd, a'r gefnogaeth a'r arweiniad y gallai fod eu hangen arnynt wrth weithio tuag at eu cymhwyster. Cyfeirir at hyn weithiau fel profi diagnostig.
- unrhyw unedau y mae'r ymgeisydd eisoes wedi'u cwblhau, neu'n gredyd y maent wedi'u cronni sy'n berthnasol i'r cymhwyster y maent ar fin ei ddechrau.

Mae City & Guilds yn argymhell bod canolfannau'n darparu rhaglen sefydlu i sicrhau bod yr ymgeisydd yn deall yn llawn ofynion y cymhwyster y byddant yn gweithio tuag atynt, eu cyfrifoldebau fel ymgeiswyr, a chyfrifoldebau'r ganolfan. Efallai y byddai'n ddefnyddiol cofnodi'r wybodaeth ar gontract dysgu.

3.2 Strategaethau cyflawni a argymhellir

Dylai staff y ganolfan ymgyswddo â strwythur, cynnwys a gofynion asesu'r cymhwyster cyn cynllunio rhaglen cwrs.

Gall canolfannau gynllunio rhaglenni astudio cwrs mewn unrhyw ffordd sy'n:

- cwrdd orau ag anghenion a gallu eu hymgeiswyr
- bodloni gofynion y cymhwyster

Wrth gynllunio a chyflwyno rhaglen y cwrs, efallai y bydd canolfannau am ymgorffori addysgu a dysgu arall nad yw yn cael ei asesu fel rhan o'r cymhwyster. Gallai hyn gynnwys y canlynol:

- llythrennedd, iaith a/neu rifedd
- dysgu a meddwl personol
- datblygiad personol a chymdeithasol
- cyflogadwyedd

Lle bo'n berthnasol, gallai hyn olygu galluogi'r ymgeisydd i gael mynediad at gymwysterau perthnasol sy'n cwmpasu'r sgiliau hyn.

4 Asesu

4.1 Crynodeb o ddulliau asesu

Ar gyfer y cymhwyster hwn, bydd gofyn i ymgeiswyr gwblhau'r asesiadau canlynol:

- **un** aseiniad **ymarferol** ar gyfer yr uned orfodol

5 Unedau

Argaeledd unedau

Mae'r uned ar gyfer y cymhwyster hwn yn dilyn.

Mae'r canlyniadau dysgu a'r meini prawf asesu i'w gweld hefyd ar y Gronfa Ddata Genedlaethol o Gymwysterau Achrededig (NDAQ) www.accreditedqualifications.org.uk

Strwythur unedau

Mae'r unedau yn y cymhwyster hwn wedi'u hysgrifennu mewn fformat safonol ac maent yn cynnwys y canlynol:

- Cyfeirnod City & Guilds
- rhif achredu uned
- teitl
- lefel
- gwerth credyd
- nod yr uned
- perthynas â SGC, cymwysterau a fframweithiau eraill
- cymeradwyaeth gan sector neu gorff priodol arall
- gwybodaeth am asesu
- canlyniadau dysgu sy'n cynnwys nifer o feini prawf asesu
- nodiadau ar gyfer arweiniad.

Crynodeb o'r unedau

Rhif uned City & Guilds	Teitl	Rhif achredu uned FfCCh	Credydau	Oriau dysgu dan arweiniad
201	Sgiliau Barista	J/600/8243	2	20

Uned 201   Sgiliau Barista

Lefel: 2

Gwerth credyd: 2

Nodau'r uned

Nod yr uned hon yw rhoi i'r dysgwr yr wybodaeth a'r sgiliau sydd eu hangen i

Commented [HG1]: Wn i ddim oes rhywbeth ar golly n y Saesneg yn y fan hon

Canlyniadau Dysgu

Mae **pedwar** canlyniad dysgu gan yr uned hon. Bydd y dysgwr yn:

- 1   Gallu dangos gwybodaeth am y cynnyrch
- 2   Gallu glanhau a gwirio offer
- 3   Gallu dangos technegau adeiladu diodydd
- 4   Gallu gweini cwsmeriaid

Oriau dysgu dan arweiniad

Argymhellir bod **20** awr yn cael eu neilltuo i'r uned hon. Gall hyn fod yn llawn-amser neu'n rhan-amser.

Manylion y berthynas rhwng yr uned a safonau galwedigaethol cenedlaethol perthnasol

Mae'r uned hon yn gysylltiedig â'r Diploma NVQ Lefel 2 mewn Gwasanaeth Bwyd a Diod.

Cymeradwyo'r uned gan sector neu gorff priodol arall

Cymeradwyir yr uned hon gan People1st, SSC ar gyfer lletygarwch, hamdden, teithio a thwristiaeth.

Asesu a graddio

Asesir yr uned hon drwy aseiniad yn cwmpasu sgiliau ymarferol a gwybodaeth sylfaenol.

Uned 201

Canlyniad 1

Sgiliau Barista

Gallu dangos gwybodaeth am y cynnyrch

Sgiliau ymarferol

Mae'r dysgwr yn gallu:

- 1 Amlinellu **nodweddion** y cynnyrch i gwsmeriaid
- 2 Delio ag ymholiadau cwsmeriaid yn effeithiol
- 3 Trin a storio **cynhyrchion a chynhwysion** yn gywir ac yn ddiogel

Gwybodaeth sylfaenol

Mae'r dysgwr yn gallu:

- 1 Disgrifio **tarddiad** a blas **cynhyrchion a chynhwysion**
- 2 Disgrifio'r **prosesau** sy'n gysylltiedig â dod â'r **cynhyrchion** i'r farchnad
- 3 Esbonio sut y gall **prosesau** effeithio ar ansawdd y **cynhyrchion a'r cynhwysion**
- 4 Cymharu **nodweddion cynhyrchion**
- 5 Disgrifio **sut i storio a thrin** cynhyrchion a chynhwysion

Cwmpas

Nodweddion

Nodweddion blas a gweledol mewn coffi, te a siocled o wahanol amrywiadau, tarddiad a dulliau prosesu, nodweddion blas a pherfformiad gwahanol amrywiadau o laeth, ffrwythau wedi'u hychwanegu at suddion a smwddis, hyd oes silff, mewn pecyn ac ar ôl agor gyntaf, alergeddau bwyd posibl

Cynhyrchion a chynhwysion

Coffi, te, trwythiadau, suddion, ffrwythau a chynhwysion ar gyfer smwddis, siocled, laeth, hufen, suropau, laeth soya a laeth di-laeth arall, sinamon

Tarddiad

Gwledydd tarddiad, tyfu, casglu, rhyddhau, paratoi ar gyfer allforio, prosesau gwlyb a sych (echdynnu ffa coffi)

Prosesau

Digaffineiddio, rhostio, pecynnu

Sut i storio a thrin

Storio., dyddiadau olaf defnyddio, dyddiad olaf gwerthu, arddangos nwyddau

Uned 210 Sgiliau barista

Canlyniad 2 Gallu glanhau a gwirio offer

Sgiliau ymarferol

Mae'r dysgwr yn gallu:

- 1 Gwirio a glanhau **offer** cyn eu defnyddio
- 2 Gwirio a a glanhau **offer** ar ôl eu defnyddio
- 3 Gwaredu gwastraff yn ddiogel ac yn hylan

Gwybodaeth sylfaenol

Mae'r dysgwr yn gallu:

- 1 Nodi'r ystod o **offer** sydd ar gael ar gyfer pob **cynnyrch**
- 2 Esbonio'r **proseses bragu/cynhyrchu** sy'n berthnasol i **offer**
- 3 Disgrifio'r gwiriadau sy'n ofynnol ar gyfer pob darn o offer, gan gynnwys amlder
- 4 Esbonio'r **proseses lanhau** ar gyfer pob darn o **offer**
- 5 Esbonio sut y gallai **diffygion cyffredin** ddigwydd gyda phob darn o **offer**
- 6 Disgrifio'r **camau** i'w cymryd ar gyfer pob **nam cyffredin**
- 7 Nodi **pwysigrwydd gadael ardaloedd yn lân, taclus a diogel**
- 8 Amlinellu **dulliau o ddelio â gwastraff a sbwriel**
- 9 Nodi prif **gyfrifoldebau cyflogwyr** a **chyfrifoldebau gweithwyr** fel y nodir yn y Ddeddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith a'r Ddeddf Hylendid Bwyd

Cwmpas

Cyfarpar

Malwr, peiriant espresso, bragwr hidlydd, peiriant ffa i gwpan, bwyler, cymysgydd, suddiwr, peiriannau siocled, hidlyddion, deiliaid hidlen, peiriant sudd, offer barista, tywalltwr hufen chwipio wedi'i bweru gan nwy

Cynnyrch

Coffi, te, suddion, smwddis, siocled, llaeth

Proseses bragu/cynhyrchu

Coffi hidlydd – ei wneud gyda phapurau hidlo a basged fragu
Coffi Cafetiere - math y malu, swm o goffi, amser bragu
Coffi espresso - tymheredd, malu, tampio a chyfaint
Te - tymheredd **dŵr**, amser bragu
Siocled – gofynion cymysgedd cynnyrch, chwipio
Sudd - tymheredd cynnyrch, cymhareb gwanhau, cynnyrch ffres yn erbyn cadwol
Smwddis - tymheredd y cynnyrch, cymysgu

Proseses lanhau

ôl-fflysio, seliau glanhau grŵp, glanhau cyffredinol

Diffygion cyffredin

Cawodydd neu ffyn stêm wedi'u blocio, problemau gwasgedd, problemau tymheredd/stêm, gollyngiadau, hidlydd, braich stemwyr, halogiad / rhwystyr

Camau gweithredu

Glanhau, hysbysu peirianwyr cymwys

Pwysigrwydd gadael ardaloedd yn lân, yn daclus ac yn ddiogel

Gofyniad iechyd a diogelwch, delwedd gyhoeddus, ansawdd cynnyrch, proffesiynoldeb, rheoli cyfnodau prysur yn well

Dulliau o ddelio â gwastraff a sbwriel

Dilyn canllawiau sefydliad a gweithgynhyrchwyr, defnyddio drôr taro allan

Cyfrifoldebau cyflogwyr

Polisi Iechyd a Diogelwch Ysgrifenedig, darparu a chynnal amgylchedd gwaith diogel ac iach, cael gwiriad yswiriant blyneddol ar danc gwasgedd mewn peiriant espresso

Cyfrifoldebau gweithwyr

Gweithredu mewn ffordd nad yw'n rhoi eu hunain neu eraill mewn perygl, adrodd am unrhyw beth a allai beryglu eu hunain neu eraill

Uned 210 Sgiliau barista

Canlyniad 3 Gallu dangos technegau adeiladu diodydd

Sgiliau ymarferol

Mae'r dysgwr yn gallu:

- 1 Graddnodi darnau o **gyfarpar** yn ôl yr angen
- 2 Gweithredu darnau o **gyfarpar** i gynhyrchu'r ddiod sydd ei hangen
- 3 Gwirio bod diod yn bodloni **safonau ansawdd** ac yn gywir yn ôl yr angen

Gwybodaeth sylfaenol

Mae'r dysgwr yn gallu:

- 1 Amlinellu **graddnodi a gweithredu cyfarpar**
- 2 Rhestru'r **dysglau yfed a'r ategolion** sydd eu hangen ar gyfer diodydd
- 3 Disgrifio'r **nodweddion ansawdd** ar gyfer yr ystod o ddiodydd
- 4 Amlinellu'r rhesymau dros arferion gwaith proffesiynol, methodolegol, trefnus a glân
- 5 Esbonio sut i gywiro **problemau cyflwyno cyffredin** ar gyfer yr ystod o ddiodydd

Cwmpas

Cyfarpar

Malwr, peiriant espresso, bragwr hidlen, peiriant ffa i gwpan, bwyler, cymysgydd, suddiwr, peiriannau siocled, hidlyddion, deiliaid hidlen, peiriant sudd, offer barista, tywalltwr hufen chwipio wedi'i bweru gan nwy

Safonau ansawdd /nodweddion ansawdd

Blas, golwg

Graddnodi a chynnal cyfarpar

Graddnodi malwr i gynhyrchu'r siot espresso gorau posibl, graddnodi peiriant espresso (maint dŵr a thymheredd), ewynnu a gweadu llaeth, cynhyrchu coffi hidlydd a cafetiere, gweithredu blendiwr bar a suddiwr, dilyn cyfarwyddiadau gweithgynhyrchwyr, cydymffurfio â rheoliadau iechyd a diogelwch, defnyddio meintiau mesuredig

Dysglau yfed ac ategolion

Cwpanau, mygiau, gwydrau fel sy'n briodol i bob diod, cyfarpar barista (tamperi, jygiau, thermomedrau), cyfarpar cegin

Problemau cyflwyno cyffredin

Crema gwael ar espresso, gwead llaeth gwael ar cappuccino a café latte, dysgl ac ategolion amhriodol wedi'u defnyddio, rhy wan, gorferwi, haenau, amser cynhyrchu anghywir

Uned 210 Sgiliau barista

Canlyniad 4 Gallu gweini cwsmeriaid

Sgiliau ymarferol

Mae'r dysgwr yn gallu:

- 1 Cyflwyno **delwedd bersonol** gadarnhaol
- 2 Defnyddio **technegau cyfathrebu** priodol gyda chwsmeriaid
- 3 Gweini cwsmeriaid mewn modd effeithlon
- 4 Sicrhau bod y gwasanaeth yn cael ei gwblhau'n briodol ac yn foddhaol

Gwybodaeth sylfaenol

Mae'r dysgwr yn gallu:

- 1 Amlinellu'r **manteision** i sefydliadau o ddarparu gwasanaeth ardderchog i gwsmeriaid
- 2 Esbonio **canlyniadau** gwasanaeth gwael i gwsmeriaid
- 3 Disgrifio'r **ymddangosiad a'r cyflwyniad personol** sydd eu hangen i weini
- 4 Disgrifio **technegau iaith corff** cadarnhaol
- 5 Esbonio sut i wneud i gwsmeriaid deimlo croeso
- 6 Amlinellu **gweithdrefnau trafod cwynion cwsmeriaid** y sefydliad
- 7 Esbonio pwysigrwydd **sgiliau gwrando** wrth drafod cwynion cwsmeriaid
- 8 Amlinellu **gweithdrefnau prosesu trafodion** y sefydliad
- 9 Nodi gwahanol **ddulliau talu**

Cwmpas

Delwedd bersonol

Ymddangosiad a chyflwyniad, iaith y corff, ymddygiad proffesiynol, dangos uniondeb, cynnal cyfrinachedd, dibynadwyedd, teyrngarwch i gwsmer, cefnogi cydweithwyr, teyrngarwch i'r sefydliad

Technegau cyfathrebu

Cyfathrebu llafar – llafaru clir gan gynnwys bwydlenni a diodydd, tôn iaith, uchder sain priodol,

Manteision

Bodddhad cwsmeriaid, busnes yn dychwelyd, cyhoeddusrwydd ar lafar, mwy o werthiannau, mwy o elw cwmni, mwy o forâl staff, mwy o foddhad staff

Canlyniadau

Anfodlonrwydd, dim busnes yn dychwelyd, llai o werthiant, llai o forâl staff, llai o foddhad staff

Ymddangosiad a chyflwyniad personol

Dillad priodol, tacluso golwg, hylendid personol

Technegau iaith y corff

Osgo, ystumiau, nodweddion ymddygiad, cyswllt llygaid, mynegiant wyneb

Gweithdrefnau ar gyfer trafod cwynion cwsmeriaid

Cydnabod problem, gwrando ar y cwsmer, cadarnhau'r camau nesaf, dilyniant, cadarnhad o fodlonrwydd cwsmeriaid

Sgiliau gwrando

Gwrando gweithredol, gwrando goddefol, crynhoi, aralleirio

Gweithdrefnau ar gyfer prosesu trafodion

Swm sy'n ddyledus, cytuno ar ddull talu, cymryd taliad, rhoi derbynneb, ateb ymholiadau

Dulliau talu

Arian parod, siec, cerdyn debyd, cerdyn credyd, cerdyn siop/teyrngarwch, taleb

Atodiad 1 Perthynas i gymwysterau eraill

Cysylltiadau â chymwysterau a fframweithiau eraill

Mae City & Guilds wedi nodi cysylltiadau â'r Diploma NVQ Lefel 2 mewn Gwasanaeth Bwyd a Diod. Darperir y gwaith mapio hwn fel canllawiau ac mae'n awgrymu meysydd o orgyffwrdd a meysydd cyffredin rhwng y cymwysterau. Nid yw'n awgrymu bod ymgeiswyr sy'n cwblhau unedau mewn un cymhwyster yn cwmpasu holl gynnwys y cymwysterau a restrir yn y mapio yn awtomatig.

Mae canolfannau'n gyfrifol am wirio gofynion gwahanol yr holl gymwysterau y maent yn eu darparu a sicrhau bod ymgeiswyr yn bodloni gofynion pob uned/cymhwyster. Er enghraifft, gall unedau o fewn cymhwyster FFCh/QCF fod yn debyg o ran cynnwys i unedau yn y cymhwyster NQF y gallai'r ymgeisydd fod eisoes wedi'u gwneud a gallai hyn gyflwyno cyfleoedd ar gyfer Cydnabod Dysgu Blaenorol (CDB/APL).

Llythrennedd, iaith, rhifedd a datblygu sgiliau TGCh

Mae'r cymhwyster hwn yn cynnwys cyfleoedd i ddatblygu ac ymarfer llawer o'r sgiliau a'r technegau sydd eu hangen ar gyfer llwyddiant yn y cymwysterau canlynol:

- Sgiliau Gweithredol (Lloegr) – gweler www.cityandguilds.com/functionalskills
- Sgiliau Hanfodol (Gogledd Iwerddon) – gweler www.cityandguilds.com/essentialskillsni
- Sgiliau Hanfodol Cymru (o fis Medi 2010).

Efallai y bydd cyfleoedd hefyd i ddatblygu sgiliau a/neu dystiolaeth portffolio os yw ymgeiswyr yn cwblhau unrhyw Sgiliau Allweddol ochr yn ochr â'r cymhwyster hwn.

Sgiliau craidd (yr Alban yn unig)

Mae'r cymhwyster yn darparu cyfleoedd i gasglu tystiolaeth ar gyfer achredu sgiliau craidd fel y dangosir yn y tabl isod. Fodd bynnag, er mwyn ennill sgiliau craidd byddai angen eu cymryd fel cymhwyster ychwanegol a bydd angen asesu tystiolaeth ar wahân a rhaid bodloni'r safon berthnasol.

Asesu Sgiliau Craidd yn y Gweithle

Pan fydd angen ardystiad Sgiliau Craidd ar wahân ar ymgeiswyr i adeiladu neu lenwi bylchau yn eu proffil, gellir ymgymryd ag unedau Sgiliau Craidd yn y Gweithle ochr yn ochr â'r cymhwyster hwn.

Mae'r tabl isod yn nodi cyfleoedd posibl i gasglu tystiolaeth ar gyfer y dystiolaeth Sgiliau Craidd yn y Gweithle. Gellir cael manylebau'r uned a'r dogfennau cofnodi asesu o www.cityandguilds.com/coreskills.

Rhif a theitl yr uned City & Guilds	Cyfathrebu	Rhifedd	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu
7102-201 Sgiliau Barista	✓	✓	✓

Rhif a theitl yr uned City & Guilds	Gweithio gydag eraill	Datrys problemau
7102-201 Sgiliau Barista	✓	✓

Atodiad 2 Ffynonellau gwybodaeth gyffredinol

Mae'r dogfennau canlynol yn cynnwys gwybodaeth hanfodol ar gyfer canolfannau sy'n darparu cymwysterau City & Guilds. Dylid cyfeirio atynt ar y cyd â'r llawlyfr hwn. I lawrlwytho'r dogfennau ac i ddod o hyd i ddogfennau defnyddiol eraill, ewch i hafan **Canolfannau a Darparwyr Hyfforddiant ar www.cityandguilds.com**.

Mae **Arweiniad i Ganolfannau - Cyflwyno Cymwysterau Rhyngwladol** yn rhoi gwybodaeth fanwl am y prosesau y mae'n rhaid eu dilyn a'r gofynion y mae'n rhaid eu bodloni er mwyn i ganolfan ennill statws 'canolfan gymeradwy', neu gynnig cymhwyster penodol. Yn benodol, mae'r ddogfen yn cynnwys adrannau ar:

- Proses gymeradwyo'r cymwysterau a'r ganolfan a ffurflenni
- Rolau asesu, gwirio ac arholi yn y ganolfan
- Cofrestru ac ardystio ymgeiswyr
- Diffyg cydymffurfio
- Cwynion ac apeliadau
- Cyfleoedd Cyfartal
- Diogelu data
- Cwestiynau cyffredin.

Mae **Darparu cymwysterau City & Guilds - canllaw i gymeradwyo canolfannau a chymwysterau** yn rhoi gwybodaeth fanwl am y prosesau y mae'n rhaid eu dilyn a'r gofynion y mae'n rhaid eu bodloni er mwyn i ganolfan ennill statws 'canolfan gymeradwy', neu gynnig cymhwyster penodol. Yn benodol, mae'r ddogfen yn cynnwys adrannau ar:

- Proses gymeradwyo'r cymwysterau a'r ganolfan a ffurflenni
- Rolau asesu, gwirio ac arholi yn y ganolfan
- Cofrestru ac ardystio ymgeiswyr
- Diffyg cydymffurfio
- Cwynion ac apeliadau
- Cyfleoedd Cyfartal
- Diogelu data
- Cwestiynau cyffredin.

Mae **sicrhau ansawdd** yn cynnwys diweddariadau ac enghreifftiau o arfer da ar gyfer materion asesu a pholisi City & Guilds. Yn benodol, mae'r ddogfen yn cynnwys gwybodaeth am:

- Systemau rheoli
- Cadw cofnodion
- Asesu
- Gwirio mewnol a sicrhau ansawdd
- Gwirio allanol.

Mae **Mynediad at Asesu a Chymwysterau** yn rhoi manylion llawn am y trefniadau y gellir eu gwneud i hwyluso mynediad at asesiadau a chymwysterau ar gyfer ymgeiswyr sy'n gymwys i gael addasiadau mewn asesiad.

Mae **adran hafan y ganolfan** ar wefan City & Guilds hefyd yn cynnwys gwybodaeth ddefnyddiol am bethau fel:

- **Walled Garden**

Canfod sut i gofrestru ac ardystio ymgeiswyr ar-lein

- **Fframwaith Cymwysterau a Chredydau (FFCCh/QCF)**

Mae'n cynnwys arweiniad cyffredinol am y FFCCh a sut y bydd cymwysterau'n newid, yn ogystal â gwybodaeth am y systemau TG sydd eu hangen a chwestiynau cyffredin

- **Digwyddiadau**

Mae'n cynnwys dyddiadau a gwybodaeth am ddigwyddiadau diweddaraf y Ganolfan

- **Asesu ar-lein**

Mae'n cynnwys gwybodaeth ar sut i gofrestru ar gyfer asesiadau GOLLA.

City & Guilds

Sgiliau ar gyfer dyfodol mwy disglair

www.cityandguilds.com

Cysylltiadau defnyddiol

Math	Cyswllt	Ymholiad
Dysgwyr y DU	Ffôn: +44 (0)20 7294 2800 E-bost: learnersupport@cityandguilds.com	Gwybodaeth gyffredinol am gymwysterau
Dysgwyr rhyngwladol	Ffôn: +44 (0)20 7294 2885 Ffacs: +44 (0)20 7294 2413 E-bost: intcg@cityandguilds.com	Gwybodaeth gyffredinol am gymwysterau
Canolfannau	Ffôn: +44 (0)20 7294 2787 Ffacs: +44 (0)20 7294 2413 E-bost: centresupport@cityandguilds.com	- Ceisiadau arholiad - Cofrestru/ymrestru - Tystysgrifau - Anfonebau - Deunyddiau arholiad hwyr neu ar goll - Adroddiadau rhestri enwau - Canlyniadau
Cymwysterau pwnc sengl	Ffôn: +44 (0)20 7294 8080 Ffacs: +44 (0)20 7294 2413 Ffacs: +44 (0)20 7294 2404 (ffurflenni BB) E-bost: singlesubjects@cityandguilds.com	- Ceisiadau arholiad - Canlyniadau - Ardystio - Deunyddiau arholiad hwyr neu ar goll - Papurau arholiad anghywir - Cais am ffurflenni (BB, canlyniadau ceisiadau) - Newid dyddiad ac amser arholiad
Dyfarniadau rhyngwladol	Ffôn: +44 (0)20 7294 2885 Ffacs: +44 (0)20 7294 2413 E: intops@cityandguilds.com	- Canlyniadau - Ceisiadau - Ymrestriadau - Anfonebau - Deunyddiau arholiad hwyr neu ar goll - Adroddiadau cofrestr enwol
Walled Garden	Ffôn: +44 (0)20 7294 2840 Ffacs: +44 (0)20 7294 2405 E-bost: walledgarden@cityandguilds.com	- Ailgyhoeddi cyfrinair neu enw defnyddiwr - Problemau technegol - Ceisiadau - Canlyniadau - GOLA - Llywio - Problemau opsiwn defnyddiwr/dewislen
Cyflogwyr	Ffôn: +44 (0)121 503 8993 E-bost: business_unit@cityandguilds.com	- Datrysiaidau cyflogwyr - Mapio - Achredu - Sgiliau datblygu - Ymgynghori
Cyhoeddiadau	Ffôn: +44 (0)20 7294 2850 Ffacs: +44 (0)20 7294 3387	- Llyfrau log - Dogfennau'r ganolfan - Ffurflenni - Llenyddiaeth am ddim

Os oes gennych gŵyn neu unrhyw awgrym i wella unrhyw un o wasanaethau City & Guilds, e-bostiwch: feedbackandcomplaints@cityandguilds.com

---

Cyhoeddwyd gan City & Guilds
1 Giltspur Street
Llundain
EC1A 9DD
FFôn +44(0)2072942800
Ffacs +44 (0)20 7294 2400
www.cityandguilds.com

Mae City & Guilds yn elusen
gofrestredig
a sefydlwyd i hyrwyddo addysg a
hyfforddiant

SP-02-7102